

**КОЛЕДЖ
ПРИВАТНОГО ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
УНІВЕРСИТЕТУ КОРОЛЯ ДАНИЛА**

Циклова комісія із загальноосвітніх та гуманітарних дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ”

БАЗОВА ДИСЦИПЛІНА ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ПІДГОТОВКИ

Галузь знань: 08 «Право»

07 «Управління та адміністрування»

12 «Інформаційні технології»,

19 «Архітектура та будівництво»,

02 «Культура та мистецтво»

(шифр і назва спеціальності)

Спеціальність: 081 «Право»,

072 «Фінанси, банківська справа та страхування»,

121 «Інженерія програмного забезпечення»,

191 «Архітектура та містобудування»,

192 «Будівництво та цивільна інженерія»,

022 «Дизайн»

(шифр і назва спеціальності)

Розробник:

ФЕДИК ЛІДІЯ БОГДАНІВНА – кандидат історичних наук, доцент кафедри теорії та історії держави і права.

Робочу програму схвалено на засіданні циклової комісії із загальноосвітніх та гуманітарних дисциплін.

Протокол від “28” серпня 2018 року № 1.

Голова циклової комісії М. Шевчук Шевчук М. О.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено Педагогічною радою Коледжу.

Протокол від “30” серпня 2018 р. № 1.

Голова Педагогічної ради Коледжу І. Варварук Варварук І. В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

2018–2019 навчальний рік

ВСТУП

Метою викладання навчальної дисципліни «Всесвітня історія» є оволодіння учнями основами знань про історичний процес розвитку суспільства, країн, регіонів та цивілізацій у новітній період. Розвиток здатності осмислювати події і явища дійсності на основі історичного знання, формування ціннісних орієнтирів і переконань учнів на основі ідей гуманізму, досвіду історії, патріотизму, розвиток інтересу та поваги до історії та культури інших народів.

Для досягнення мети поставлені такі основні **завдання**:

- є розвиток пізнавальних здібностей учнів (розвиваються в процесі навчання історії, вчать розуміти засвоювати і застосовувати історичні знання);
- підготовка учнів до взаємодії з соціальним середовищем, до самореалізації їх як особистостей в умовах багатоманітного світу через засвоєння комплексу знань, формування відповідних компетенцій;
- формування в учнів національних та загальнолюдських цінностей, толерантного ставлення та поваги до інших народів, правової свідомості, економічного мислення;
- формування в учнів критичного мислення, навичок оцінювання суспільних явищ і процесів.

Результати навчання. Згідно з вимогами освітньо-професійних та освітньо-кваліфікаційних програм студенти повинні **знати**:

- понятійний апарат з новітньої історії;
- історичні події новітньої історії;
- основні тенденції розвитку людства у другій половині XX ст. – на початку XXI ст.
- причинно-наслідковий зв'язок між подіями;
- діяльність історичних осіб і політичних партій.

вміти:

- розглядати соціально-політичні явища сучасності в ретроспективі та перспективі, в історичних рамках;
- орієнтуватися в історичному просторі;
- працювати з історичними джерелами та критично їх осмислювати;
- виявляти суть корінних змін в історії окремих країн та народів, їх взаємозалежність та оригінальність;
- користуватися прикладами із всесвітньої історії для політичного аналізу, для доведення життєвості чи приреченості конкретної політичної дії;
- передбачати наслідки сучасних подій на світовій арені;
- прослідкувати зв'язок історії України з всесвітньою історією.

Пререквізити: курс всесвітньої історії тісно пов'язаний з іншими науками, зокрема з історією України, психологією, соціологією, філософією, економічною теорією, історією держави і права зарубіжних країн, політологією, історією політичної думки, міжнародними відносинами, статистикою, мовознавством та літературознавством тощо.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Освітньо-професійна програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Курс – Всесвітня історія Загальна кількість годин –104. Тижневих годин: аудиторних – 2, самостійної роботи студента – 4,9	Освітньо-професійна програма початкового рівня вищої освіти та освітньо-кваліфікаційна програма за всіма спеціальностями	Обов’язкова Рік підготовки: 1 Семестр: 1
	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>молодший спеціаліст</i>	Лекції: 14 год. Семінарські заняття: 16 год. Самостійна робота: 74 год. Вид контролю: екзамен

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:1:2,5

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Бали	Критерій оцінювання компетентності
<i>Початковий рівень навчальних досягнень</i>	
0	У студента відсутні знання навчального матеріалу або він відмовляється від відповіді.
1	Студент може відтворити 2-3 події, дати, історичні постаті; мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності; виконує не більш ніж 20% від загальної кількості тестів.
2	Студент може усно відтворити кілька історичних термінів, явищ; повинен вибрати вірний варіант відповіді (на рівні "так – ні"; частково визначає хронологічну послідовність подій; може самостійно знайти відповідь у тексті підручника;; виконує 20% від загальної кількості тестів.
3	Студент може дати відповідь з кількох простих речень; здатен усно відтворити окремі частини теми; має фрагментарні уявлення про роботу з історичними джерелами, слабо орієнтується в хронології подій; виконує 30% від загальної кількості тестів.
<i>Середній рівень навчальних досягнень</i>	
4	Студент має початковий рівень знань; з допомогою викладача здатен відтворити логіку та хронологію подій, слабо орієнтується у поняттях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; здатен давати відповіді на прості, стандартні запитання, виявляє інтерес до навчального матеріалу, виконує 45% від загальної кількості тестів.
5	Студент знає більше половини навчального матеріалу, здатен відтворити його з помилками та неточностями, може самостійно оволодіти більшою частиною заданого матеріалу, формулює історичні поняття, наводить приклади, знає основні дати; орієнтується в хронології; здатен використовувати під час відповіді карту, схему; відповіді непослідовні та нелогічні; виконує 55% від загальної кількості тестів.
6	Студент самостійно дає більшість визначень, самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, володіє хронологією подій; користується додатковими джерелами (хрестоматія, карта, журнально-газетні публікації, Інтернет); виконує 65% від загальної кількості тестів.
<i>Достатній рівень навчальних досягнень</i>	
7	Студент правильно відтворює логіку історичних подій, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними, аналізує явища, оцінює діяльність історичних постатей, наводить власні приклади на підтвердження висловленої думки, здатен з допомогою викладача скласти план реферату, виконати його та правильно оформити; правильно використовує історичну термінологію; складає прості таблиці та схеми; виконує 75% від загальної кількості тестів.
8	Студент має достатньо повні знання, вільно використовує навчальний матеріал в стандартних ситуаціях; логічно висвітлює події з точки зору історичного взаємозв'язку; синхронізує історичні події; досконало володіє історичною та політичною картою; вміє підготувати реферат та захищати його найважливіші положення; виконує 80% від загальної кількості тестів.
9	Студент вільно оперує вивченим матеріалом, самостійно аналізує та систематизує історичні явища; знання може застосовувати у змінених, нестандартних ситуаціях; висловлює стандартну аргументацію при оцінці історико-політичних явищ; чітко

	тлумачить поняття; здатен до самостійного опрацювання навчального матеріалу, але потребує консультації з викладачем; виконує прості творчі завдання; виконує 85% від загальної кількості тестів.
<i>Високий рівень навчальних досягнень</i>	
10	Студент має глибокі та повні знання історичних подій, явищ, лідерів; може визначити тенденції та протиріччя історичних процесів; робить аргументовані висновки; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно складає таблиці та схеми; вирішує творчі завдання; вільно орієнтується у нестандартних ситуаціях, відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативу; виконує 95% від загальної кількості тестів.
11	Студент здатен до самостійного вивчення матеріалу; вміє застосовувати вивчений матеріал для винесення власних аргументованих суджень в практичній діяльності (диспути, дискусії, круглі столи), спроможний підготувати за підтримки викладача виступ на студентську наукову конференцію; самостійно знаходить інформацію (наукова історична література, мас-медіа, Інтернет, мультимедійні програми тощо); вільно оперує термінологією; вирішує проблемно-історичні завдання; виконує 100% від загальної кількості тестів.
12	Студент має системні знання, вміє їх самостійно набувати, представляє власні неординарні судження щодо історичних процесів та явищ; користується широким арсеналом засобів доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу історичних явищ; самостійно виконує науково-дослідницьку роботу; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; активно використовує знання в практичній діяльності.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких:

Словесні

Розповідь-пояснення використовується під час навчання студентів на протязі лекції. За метою виділяються такі види розповіді: розповідь-вступ, розповідь-повідь, розповідь-висновок. Ефективність зазначеного методу залежить головним чином від умінь викладача розповідати, дохідливості та доступності інформації, від поєднання його з іншими методами навчання.

Бесіда – це діалог між викладачем та студентом, який дає можливість за допомогою цілеспрямованих і вміло сформульованих питань спрямувати студента на активізацію отриманих знань. Саме з допомогою їх викладач активізує діяльність студентів, ставлячи їм запитання для розмірковування, розв'язання проблемної ситуації.

Лекція служить для пояснення теми; її типовими ознаками, є тривалість запису плану та рекомендованої літератури, уведення та характеристика нових понять, розкриття та деталізація матеріалу, завершальні висновки викладача, відповіді на запитання.

• Наочні методи

Ілюстрація – допоміжний метод при словесному методі, її значення полягає в яскравішому викладенні та показі власної думки.

Демонстрація характеризується рухомістю засобу демонстрування, наприклад, демонстрація навчальних фільмів.

• Навчальна робота під керівництвом викладача – самостійна робота. До неї належать написання рефератів, самостійні письмові роботи, контрольні роботи, написання тестів.

• Рольова гра:

пояснення фабули (змісту й умов гри);

підготовку дійових осіб для виконання своїх ролей;

підготовку студентів-експертів, ведучого.

Діагностика (моніторинг і перевірка) результатів навчання здійснюється шляхом:

оцінювання усних відповідей щодо проблем для обговорення, передбачених планом семінарських занять, виконання процесуальних документів на практичних заняттях, а також за допомогою: проведення експрес-опитувань, тестування, підготовки доповідей і рефератів, написання самостійних і контрольних робіт.

При оцінюванні враховується глибина теоретичних знань та практичних навичок студентів, курсантів чи слухачів і вміння застосовувати їх на практиці.

Проміжний контроль передбачає перевірку рівня засвоєння студентами теоретичного і практичного матеріалу модулів і здійснюється в межах семестру наприкінці планового вивчення курсу.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку після закінчення вивчення навчальної дисципліни. Структура білета передбачає два теоретичні питання з усіх тем, передбачених програмою або підсумкове тестування.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Перша Світова війна

Створення Троїстого блоку та Антанти. Міжнародні кризи та конфлікти на початку ХХ ст. Гонка озброєнь, посилення мілітаризму. Причини, привід та початок Першої світової війни. Стратегічні плани противників. Основні театри військових дій. Початок та розгортання воєнних кампаній у 1914 р. Події у 1915-1916 рр. Воєнні кампанії та події 1918 р. Вступ у війну США. Вихід Росії з війни. Завершення війни. Поразка Німеччини та її союзників. Підсумки війни. Геополітичні наслідки першої світової війни. Переосмислення системи загальнолюдських цінностей. Завершення та наслідки війни.

Тема 2. Повоєнне облаштування світу

Основні проблеми міжнародних відносин після першої світової війни (мирне врегулювання, Російське та Німецьке питання). "Декрет про мир" і мирна програма Вільсона (14 пунктів): порівняльний аналіз. Концептуальні підходи держав переможців до розробки мирних договорів з Німеччиною та її союзниками на Паризькій конференції. Мандатна система. Російське питання на Паризькій мирній конференції". "Вашингтонська конференція та її рішення". "Генуезька та Гаазька конференції". Рапальський договір. Перша криза Версальської системи та її врегулювання (репарації, Рурська криза, план Дауеса). Конференція в Локарно. Підготовка та підписання пакту Бріана-Келлога. Зміст і мета політики колективної безпеки в Європі у 1933-1935 рр. Проект "Східного пакту". Укладення договорів про взаємодопомогу між СРСР і Франції, СРСР і Чехословаччини. Італо-ефіопська війна (позиція держав, Ліги Націй). Політика невтручання в іспанські справи. Криза Ліги Націй. Становлення блоку агресорів. Криза Вашингтонської системи (агресія Японії). Поширення японської агресії в Китаї та розпад Вашингтонської системи. Аншлюз Австрії, його наслідки та позиція великих держав. Мюнхенська угода. Англо-франко-радянські переговори щодо пакту про взаємодопомогу. Пакт Рібентропа-Молотова та його наслідки.

Тема 3. Західні демократії у 20-30-х рр. ХХ ст.

Сполучені Штати Америки. Зміна статусу США у світі після Першої світової війни. Період "проспериті" ("процвітання"). Робітничий рух. Великобританія. Соціально-економічне становище країни після Першої світової війни. Внутрішня політика кабінету Д. Ллойд Джорджа та консервативних урядів. Особливості британського тред-юніонізму.

Франція. Наслідки Першої світової війни для Франції. Соціальні конфлікти. Країна в період стабілізації (1924-1929). Лівий блок при владі. Прояви економічної депресії. Прихід до влади і політика уряду Народного фронту. Е Даладьє.

Тема 4. Тоталітарні режими у 20-30-х рр. ХХ ст.

Російська революція 1917 р., її причини та початок. Утворення Тимчасового уряду та його внутрішня і зовнішня політика. Причини та характер Лютневої революції 1917 р. Зречення Миколи II. Утворення Тимчасового уряду та його внутрішня і зовнішня політика. Серпневий заколот військових. Вплив на внутрішню ситуацію в Росії Першої

світової війни. Встановлення влади більшовиків. Розгін Установчих зборів. Економічна політика більшовиків у 1917-1920 роках. Політика «Воєнного комунізму». Нова економічна політика (НЕП); причини введення, наслідки. Проголошення СРСР. Й. Сталін. Тоталітарний характер сталінського режиму. Індустріалізація. Колективізація. Суспільно політична обстановка в 20-30-х роках. Масовий терор.

Тема 5. Диктаторські режими у 20-30-х рр. XX ст.

Фашизм і націонал-соціалізм (націоналізм). Походження, ідейні засади й соціальна база італійського фашизму та німецького націонал-соціалізму. Національно-визвольний рух. Його форми і методи боротьби. Листопадова революція 1918 р. в Німеччині. «Півний путч». Генеза Веймарської республіки 1919-1929 рр. Прихід до влади нацистів. Внутрішня та зовнішня політика. Антисемітизм. Італія в 1920-х рр. Криза державного ладу. Фашизм і націонал-соціалізм (націоналізм). Походження, ідейні засади й соціальна база італійського фашизму та німецького націонал-соціалізму. Іспанія. Революція 1931 р. Уряд Народного фронту. Громадянська війна 1936-1939 років. Встановлення диктатури Ф. Франко.

Тема 6. Країни Центральної та Східної Європи у міжвоєнний період

Польща. Встановлення державної незалежності Польщі. Польське питання на Паризькій мирній конференції. Польсько-більшовицька війна 1920 р. Ю.Пілсудський. Становище українського населення. Польсько-українське протистояння. Режим "санації" (оздоровлення). Чехословаччина. Утворення Чехословаччини. Визначення кордонів. Включення Закарпаття до складу Чехословаччини. «Судетська проблема». Становище українського населення. Угорщина. Революція 1918 р. Доба Угорської радянської республіки.

Тема 7. Країни Азії, Африки та Латинської Америки

Японія. Наслідки Першої світової війни для Японії. Мілітаризація країни. Соціально-економічне становище населення. Демократичний рух. Індія. Національно-визвольний рух після Першої світової війни. М. Ганді. Кампанія громадянської непокорі. Ставлення різних політичних сил країни до проблеми деколонізації та майбутнього країни. Країни Південно-Східної Азії. Національно-визвольний рух в Індокитаї, Бірмі та Індонезії.

Країни Середнього і Близького Сходу. Здобуття незалежності Афганістаном. Іран у міжвоєнний період. Реза-хан. Революція в Туреччині. Ататюрк. Арабський світ. Палестинська проблема.

Тема 8. Розвиток культури у перші десятиліття XX ст.

Тенденції розвитку освіти у провідних країнах світу. Найважливіші досягнення науки і техніки, їх вплив на повсякденне життя людей. Основні ідеї та течії у розвитку культури. Міжнародні жіночі рухи. Фемінізм. Основні ідеї й течії у розвитку культури. Поява «масової культури». Нові напрямки в мистецтві та літературі, виникнення та розвиток кінематографа, олімпійський рух.

Тема 9. Міжнародні відносини у 1930-х рр.

Зовнішньополітичні пріоритети провідних країн світу. Вектори зовнішньої політики США. Загострення англо-німецьких і англо-японських суперечностей. Франко-німецькі відносини. Відмова Німеччини від дотримання статей Версальського договору. Експансіоністські претензії Італії. Зовнішньополітична доктрина СРСР. Радянсько-французький та радянсько-чехословацький пакти 1935 р. Виникнення двох вогнищ війни. Зростання агресивності Японії. Підготовка Німеччини до війни. Діяльність Ліги Націй в умовах наростання воєнної небезпеки. Консолідація сил агресорів. Напад Італії на Ефіопію. Вторгнення Японії до Центрального Китаю. Вісь: Берлін-Рим-Токіо. Мюнхенська угода й розчленування Чехословаччини. Переддень війни. Ліквідація Чехословацької держави. Німецькі претензії до Литви і Польщі. Радянсько-німецьке зближення. Англо-франко-радянські переговори 1939 р. Радянсько-німецький пакт від 23 серпня 1939 року та таємний додатковий протокол до нього. Вплив угоди на подальший розвиток подій у світі.

Тема 10. Друга світова війна

Причини, характер, періодизація Другої світової війни. Характеристика військових дій на першому етапі війни 1939 - червень 1941 рр. План «Барбаросса». Напад Німеччини на СРСР. Перебіг подій на радянсько-німецькому фронті у 1941-42 рр. Голокост. Сталінградська битва. Розгром німецьких військ на Орловсько-Курській дузі. Наступальні операції Червоної Армії. Визволення території СРСР, перенесення військових дій у Центральну та Східну Європу. Відкриття другого фронту в Європі. Завершальний період війни в Європі та Азії. Роль визначних військових, державних та політичних діячів в перемозі над нацизмом та фашизмом.

Зміни у світі внаслідок Другої світової війни. Політичні, економічні та соціальні наслідки Другої світової війни для народів світу. Мирні договори з колишніми союзниками Німеччини. Сан-Францисканська конференція та створення ООН. Нюрнберзький та Токійський процеси над воєнними злочинцями.

Тема 11. США та Канада у 1945 – на початку XXI століття

США в 1945-1960 роках. Зміцнення міжнародного статусу США внаслідок Другої світової війни. Наростання консервативних тенденцій у внутрішньополітичному житті. Масовий негритянський рух в 60-х рр.

Внутрішня та зовнішня політика адміністрацій Дж. Кеннеді, Л. Джонсона, Р. Ніксона. (Стан економіки; Карибська криза. Війна в Індокитаї. Рух за громадянські права.). Депресія 1974-1975 років. Другий етап науково-технічної революції. США в 80-90 роках. Президентство Р. Рейгана, «Рейганоміка», зовнішньополітична стратегія. Сучасні внутрішньополітичні та зовнішньополітичні пріоритети американських президентів XXI ст. Перспективи розвитку українсько-американських відносин.

Канада. Політика ліберальної та консервативної партій після Другої світової війни. Проблема Квебеку. Конституційна реформа 1982 р. Соціально-економічний розвиток країни у 80-90-ті роки. Зовнішня політика, встановлення відносин з Україною. Українці в Канаді.

Тема 12. Країни Західної Європи (друга половина XX ст. – початок XXI ст.)

Особливості суспільно-політичного та економічного розвитку країн Західної Європи в 40-90-ті роки. План Маршалла та відбудова економіки. Початок європейської економічної інтеграції.

Німеччина. Створення ФРН і НДР. Німецьке “економічне диво”. Об’єднання Німеччини. Українсько-німецькі відносини.

Велика Британія. Внутрішня і зовнішня політика лейбористських та консервативних урядів у 40 – 70-х рр. XX ст. Трансформація Британської колоніальної імперії. Тетчеризм.. “Третій шлях” Т. Блера. Сучасне становище у країні.

Франція. Соціально-економічний та політичний розвиток Четвертої Республіки. Становлення П’ятої Республіки. Травневі події 1968 р. Ш. де Голль. Франція наприкінці XX – на початку XXI ст.. Взаємини Франції з Україною.

Італія. Проголошення республіки. Італійське “економічне диво”. Державна програма боротьби з мафією. Соціально-економічний і політичний розвиток країни наприкінці XX- на поч. XXI ст. Інтеграційні процеси в Європі наприкінці XX- на поч. XXI ст. – здобутки та проблеми.

Тема 13. СРСР. Відновлені та нові незалежні держави

Наслідки Другої світової війни. Відбудова економіки. Завершення епохи Сталіна. Загострення політичної боротьби після смерті Сталіна. «Відлига» (1953-1964). Лібералізація суспільно-політичного життя. М. Хрущов. Спроби економічних реформ. Зміни у зовнішній політиці.

Роки «застою» (1964-1985). Усунення від влади М. Хрущова. Л. Брежнєв. «Косигінська» реформа та її результати. Дисидентський рух. Зовнішня політика. «Перебудова» та розпад СРСР (1985-1991). Прихід до влади нового партійного керівництва на чолі з М. Горбачовим. Курс на «прискорення» суспільно-політичного розвитку. Політика «гласності». Лібералізація суспільного та культурного життя. Посилення національних рухів і політичної боротьби в країні. Зрушення в зовнішній політиці.

Серпневий заколот 1991 року. Розпад СРСР. Росія в 1991 – наприкінці 90-х років. Перехід до ринкової економіки. Політична криза 1993 року. Взаємини центру та регіонів. Зовнішня політика. Війна в Чечні та її наслідки. Українці в Росії. Українсько-російські відносини. Відновлені та нові незалежні держави: початок самостійного життя 1991 – кінець 90-х років. Соціально-економічне та політичне становище Прибалтійських країн, Білорусі,

Молдови, держав Закавказзя та Центральної Азії. Міжнародні суперечності. Збройні локальні конфлікти. Нові незалежні держави на міжнародній арені, їх відносини з Україною. Серпневий заколот 1991 в СРСР. Розпад СРСР. Росія в 1990-х рр. Перехід до ринкової економіки

Тема 14. Країни Центральної та Східної Європи у 1945 – на початку XXI століття

Встановлення радянського домінування в східноєвропейських країнах. Становлення прорадянських режимів у Польщі, Угорщині, Болгарії, Румунії, Чехословаччині, Югославії. Утворення системи світового соціалізму. Кризові явища 60 – 70-х рр. XX ст. «Народна демократія». Відносини в середині радянського блоку. РЕВ. ОВД. Революції кінця 1980 – поч. 1990-х рр. у країнах Центральної та Східної Європи, особливості їх здійснення. Югославія. Нові південнослов'янські держави. Політичні, економічні та соціальні трансформації посткомуністичного суспільства. Роль країн Центральної та Східної Європи в сучасних міжнародних відносинах.

Тема 15. Країни Азії, Африки та Латинської Америки у 1945 – на початку ХХІ століття

Національно-визвольний рух і крах колоніалізму. Особливості розвитку країн Сходу в 40-90-ті роки. Розпад колоніальної системи. Етапи деколонізації. Шляхи розвитку незалежних держав. Становлення і розвиток нових індустріальних країн Сходу. Труднощі економічного розвитку молодих держав. Міжнародні об'єднання країн Азії та Африки. Відносини України з державами Азії та Африки. Японія. Сан-Францисканський мирний договір. Японське «економічне диво». Внутрішня та зовнішня політика урядів ліберально-демократичної партії. Китай. Проголошення КНР. Культ особи Мао Цзедуна. Соціально-економічні експерименти комуністів Китаю. Смерть Мао Цзедуна і боротьба за владу. Реформи Ден Сяопіна. КНР на міжнародній арені.

Індія. Перемога народів Індії в боротьбі за незалежність. Курс Дж. Неру у внутрішній і зовнішній політиці. Уряд Індіри Ганді. Розвиток Індії у 80-90-х роках. Зовнішня політика.

Країни Африки та Близького Сходу. Здобуття незалежності народами континенту. Крах апартеїду на Півдні Африки. Утворення держави Ізраїль. Близькосхідна проблема та шляхи її врегулювання. Економічний та політичний розвиток країн Африки у 90-х роках. Проблеми «Чорного» континенту.

Латинська Америка. Особливості соціально-економічного та політичного розвитку країн регіону в повоєнний час. Варіанти революційного процесу: Кубинська революція, революція в Чилі. Встановлення конституційного ладу в ряді країн регіону. Українці в країнах регіону.

Тема 16. Міжнародні відносини у другій половині ХХ ст. – початку ХХІ ст.

Поділ світу на два блоки (друга половина 40-х - перша половина 50-х років). Початок

«холодної війни». Доктрина Трумена. Протистояння НАТО і Варшавського договору. Перші воєнні сутички. Війна в Кореї. Рух за мир.

Спроби повороту від «холодної війни» до співробітництва (друга половина 50-60-х років). Проблеми роззброєння. Карибська криза. Договір про заборону випробувань ядерної зброї. Палестинська проблема. Втручання наддержав у внутрішні справи інших країн.

Становлення руху неприєднання. Курс на розрядку міжнародної напруженості та його зрив (70-і перша половина 80-х років). Нормалізація відносин ФНР із країнами Центральної та Східної Європи. Радянсько-американські угоди. Наради з питань безпеки

та співробітництва в Європі. Проблеми мирного врегулювання конфліктів на Сході. Радянсько-афганська війна. Кінець "холодної війни" (друга половина 80-90-ті роки). Перехід від конфронтації до співробітництва в міжнародній політиці. Американо-радянські угоди. Нова роль центрально- і східноєвропейських держав на міжнародній арені. Проблема врегулювання конфліктних ситуацій у світі. Внесок України в поліпшення загальної атмосфери безпеки у світі.

Тема 17. Культура країн зарубіжного світу в другій половині XX століття

Розвиток науки. Вдосконалення системи освіти. Найважливіші досягнення науки. Відкриття А. Ейнштейна, Н. Бора, В. Резерфорда, М. Планка, З. Фрейда, та ін. Технічний процес. НТР, наукові відкриття. Поява нових галузей наук. Інтеграція науки і виробництва. Загальні тенденції в розвитку науки і найважливіші досягнення в освоєнні космосу, здобутки в галузі фізики, математики, хімії, біології, медицини. Гуманітарні науки, їх розвиток і роль в утвердженні загальнолюдських цінностей. Роль науки у розв'язанні глобальних проблем сучасності. Література. Основні напрями в розвитку світової літератури. Творчість Р. Тагора, Р. Ролана, А. Франса, Б. Шоу та ін. Основні тенденції і напрями в розвитку літератури зарубіжних країн у повоєнні роки. Провідна тематика творів. Особливості розвитку літератури окремих країн. Лауреати Нобелівської премії в галузі літератури. Образотворче мистецтво, музика, театр, кіно, архітектура. Основні ідеї і напрями розвитку мистецтва в першій половині XX ст. Реалізм, кубізм, авангардизм, сюрреалізм тощо. Основні течії в образотворчому мистецтві. Театральне мистецтво, його особливості. Особливості архітектурного будівництва. Досягнення сучасного кіно. Розвиток музичної культури зарубіжних країн. Розвиток фізкультури і спорту. Розвиток олімпійського руху. Світ на межі двох тисячоліть. Загальна характеристика глобальних проблем сучасності (екологічні, військово-політичні, економічні, етнічні). Шляхи їх вирішення.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Змістові модулі	Е тому числі			
		Всього	Лекції	Семінари	Самост. робота
1.	Перша Світова війна	8	2	2	4
2.	Повоєнне облаштування світу	6	2	-	4
3.	Західні демократії у 20-30-х рр. XX ст.	6		2	4
4.	Тоталітарні режими у 20-30-х рр. XX ст.	6	-	2	4
5.	Диктаторські режими у 20-30-х рр. XX ст.	6	-	2	4
6.	Країни Центральної та Східної Європи у міжвоєнний період	6	-	2	4
7.	Країни Азії, Африки та Латинської Америки	6	2	-	4
8.	Розвиток культури у перші десятиліття XX ст.	6	-	-	6
9.	Міжнародні відносини у 1930-х рр.	6	2	-	4
10.	Друга світова війна	6	2	-	4
11.	США та Канада у 1945 – на поч. XXI ст..	6	-	2	4
12.	Країни Західної Європи (II пол. XX ст. – поч. XXI ст.)	6	-	2	4
13.	СРСР. Відновлені та нові незалежні держави	6	-	2	4
14.	Країни Центральної та Східної Європи у 1945 – на початку XXI століття	6	2	-	4
15.	Країни Азії, Африки та Латинської Америки у 1945 – на початку XXI ст..	6	2	-	4
16.	Міжнародні відносини у другій половині XX ст. – початку XXI ст.	6	2	-	4
17	Культура країн зарубіжного світу в другій половині XX ст.	6	-	-	6
Разом		104	16	16	72

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бураков, Ю.В. Всесвітня історія: новітні часи. 1945-1998 / Ю.В.Бураков, Г.М.Кипаренко, С.П.Мовчан. – К.: Генеза, 2011. – 400 с.
2. Всесвітня історія: 1914-1939 рр.: навчальний посібник для 10 кл. серед. загальноосвіт. шк. / Авт.-упор. Я.М.Бердичевський, Т.В.Ладиченко. – 3-тє вид., перероб. – К.: АСК, 2012. – 415 с.
3. Дрібниця В.О. Всесвітня історія. Новітня історія, частина перша (1914-1939 рр.): навч. посіб. для 10-го кл. / В.О.Дрібниця, О.С.Рубльов. – К.: Фаренгейт, 2012. – 192 с.
4. Ладиченко, Т.В. Всесвітня історія: посіб. для старшокл. та абітур. / Т.В.Ладиченко. – К.: АСК, 2012. – 320 с.
5. Атлас з всесвітньої історії. 1914-1939 рр.: 10 кл. – К.: НВП «Картографія», 2016.– 42 с.
6. Атлас з всесвітньої історії. 1939-2010 рр.: 11 кл. – К.: НВП «Картографія», 2016.– 39 с.
7. Полянський П.Б. Всесвітня історія. 1914-1939: підруч. для 10-го кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Генеза, 2013. – 288 с.
8. Ладиченко Т.В., Осмоловський С.О. Всесвітня історія. 10 клас. – К.: Генеза, 2012. – 258 с.
9. Щупак І. Я. Всесвітня історія. Новітній період (1939 - 2011 рр.): підручник для 11 класу. – К.: Прем'єр, 2012. – 264 с.
10. Охредько О. Є. Всесвітня історія. 10 клас. Рівень стандарту: Уроки нового покоління. Серія "Конструктор уроку". – Х.: Ранок, 2014. – 116 с.

Додаткова

1. Алексашкина, Л.Н. Мир в XX в.: доп. материалы и практикум к учебникам по новейшей истории. 9-11 кл.: пособ. для учащихся общеобразов. учеб. заведений / Л.Н.Алексашкина. – М.: Дрофа, 2012. – 224 с.
2. Белоусов, Л.С. Бенито Муссолини: политический портрет / Л.С.Белоусов // Новая и новейшая история. – 2011. – № 5. – С. 125, 127-130.
3. Газін В. П. Новітня історія країн Європи та Америки. 1918–1945 рр.: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. – К.: Слово, 2013. – 470 с.
4. Газін В. П. Всесвітня історія XX ст.: навч. посіб. – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2014. – 156 с.
5. Газін В. П., Копилов С. А. Новітня історія країн Європи та Америки (1945–2012 рр.): Навч. посіб. – К.: Либідь, 2012. – 624 с.
6. Гісем О. Всесвітня історія 1918-1945 рр. / О.Гісем, В.Даниленко, А.Подобєд. – К.: Козаки, 2011. - 172 с.
7. Голованов С.О. Всесвітня історія: Навч. посіб. за ред. Ю.М.Алексєєва. – К.: Каравела, 2012.
8. Гончар Б. М., Козицький М. Ю., Мордвінцев В.М.,Слюсаренко А.Г. Всесвітня історія: Навч. посіб. – К.: Знання, 2012. – 565 с.

9. Григорьева, И.В. История новейшего времени стран Европы и Америки: 1945-1990 гг.: учеб. пособ. для студ. вузов / И.В.Григорьева, Ю.Н.Роголев, В.П.Смирнов и др.; под ред. Е.П.Язькова. – М.: Высш. шк., 2010. – 447 с.
10. Давлєтов, О.Р. Всесвітня історія ХХ століття. Нариси: посіб. для школярів, абітур., студентів / О.Р.Давлєтов. – Запоріжжя: Просвіта, 2013. – 140 с.
11. Даниленко, В.М. Всесвітня історія: хронологія основних подій / В.М.Даниленко, С.А.Кокін. – К.: Либідь, 2014. – 264 с.
12. Ладиченко, Т. Всесвітня історія вік ХХ. Частина друга від Другої світової війни і до сьогодення / Т.Ладиченко, І.Коляда. – К.: УДПУ ім. М. Драгоманова, 2011. – 160 с.
13. Ладиченко, Т. Всесвітня історія вік ХХ. Частина перша: 1900-1940 рр. / Т.Ладиченко, І.Коляда. – К.: НПУ ім. М. Драгоманова, 2012. – 160 с.
14. Майборода, О.М. Новітня історія (період після Другої світової війни): навч. посіб. для 10 кл. серед. шк. / О.М. Майборода. – К.: Освіта, 2012. – 351 с.
15. Оглашению подлежит: СССР – Германия. 1939-1941: документы и материалы. – М., 2011. – 206 с.
16. Пивовар, С.Ф. Всесвітня історія. Новітній період. 1945-1997рр. / С.Ф. Пивовар, А.Г. Слюсаренко, С.П. Стельмах. – К.: Видавничий центр «Академія», 2011. – 256 с.
17. Проэктор, Д.М. Фашизм: путь агрессии и гибели / Д.М. Проэктор. – М., 2012. – С. 70.
18. Рожик, М.Є. Всесвітня історія. Новітні часи. 1914-1945: підр. для 10-го кл. серед. шк. / М.Є. Рожик, М.І. Ернестюк, М.С. Пасічник, О.М. Сухий, І.І. Федик. – 2-ге вид, виправ. і допов. – К.: Генеза, 2013. – 230 с.

Інтернет-ресурси:

1. Всесвітня історія: Новітній період (1914-1939 рр.), 10 клас. URL <http://ukrmap.su/uk-wh10>
2. Всесвітня історія 10 клас URL http://school.xvatit.com/index.php?title=Всесвітня_історія_10_клас
3. Щупак І.Я. Всесвітня історія (рівень стандарту): підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. – К.: УОВЦ «Оріон», 2018. – 208 с. URL <http://pidruchnyk.com.ua/418-vseshvtnya-storya-schupak-morozova-10-klas.html>
4. Полянський П. Всесвітня історія (рівень стандарту): підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. – К.: Грамота, 2018. – 256 с. URL <http://pidruchnyk.com.ua/419-vseshvtnya-storya-polyanskiy-10-klas.html>
5. Ладиченко Т.В. Всесвітня історія: підручник для 11 класу загальноосвіт. навч. закладу (рівень стандарту, академічний рівень). – К.: Грамота, 2018. – 256 с. URL <http://pidruchnyk.com.ua/445-vseshvtnya-storya-ladichenko-11-klas.html>
6. Щупак І.Я. Всесвітня історія. Новітня історія (1939 – 2011 рр.) (рівень стандарту): підручник для 11 класу загальноосвіт. навч. закладів. – Запоріжжя: Прем'єр, 2011. – 210 с. URL <http://pidruchnyk.com.ua/444-vseshvtnya-storya-schupak-11-klas.html>
7. Полянський П.Б. Всесвітня історія. 1914-1939: підручник для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Генеза, 2003. – 288 с. URL <http://pidruchnyk.com.ua/545-vseshvtnya-storya-1914-1939-polyanskiy-10-klas.html>